

Mundu ikuskerAA

DIANA FRANCO EGUREN

Gizakiontzat ez da inoiz erraza izan lasai pentsatzeko denbora tarte luzeak hartzea, bizimodua aurrera ateratzearen ardurarekin bizi gara, bai geurea zein geure ondorengoena. Bizitzeko izan dugun aukera honetan, ahalik eta ongien nahi ditugu gauzak egin. Ardura horiengatik, beharbada, irakasle eta politikari askorentzat hezkuntzan teknologia sartzekak ikasleei lagunduko die mundua zelan funtzionatzen duen hobeto ulertzen eta bizitza on baterako aukera gehiago sortzen. Baina badira ikasleak ahaldunduko dituzten teknologiak eta ikasleak zapalduko dituzten teknologiak. Irakasleek eta gizarteak modu kritikoa hezkuntzaren digitalizazioaz hitz egiten dutenean, ardura horrekin egiten dute. Ez da teknologiarekiko beldurra.

Mikel Garcia Idiakezek ARGIA n kalera-turiko artikulu batean (*Ikasgeletan mugikorra erabiltzeari buruzko eztabaida prozesua iragarri du Jaurilaritzak*), politikariek diote irakasleak ez direla adimen artifizialaren beldur izan behar. Nik, guraso bezala, hezkuntza komunitatearen baitan ez dut beldurra ikusten, gauzak ondo egiteko ardura baizik. Irakasleak pertsonak hezten ari dira, hogeinaka bakoitzeko, geure gizartean bizitza on baterako pertsona bat heztea den prozesu konplexuarekin, eta hori egitura oso zurrin baten baitan, non ikasleek, hainbeste eta hainbeste berezitasunekin, eserita egon behar duten ordu asko.

Adimen artifizialak mundu ikuskerari forma eman diezaiokeela frogatzeko, Massachusetts Institute of Technology unibertsitatean debunkbot.com chatbota sortu dute. Oso proiektu interesgarria da, buloei eta konspirazio teoriei datuen bidez aurre egiteko sortua. Baina teknologia hauxe bera erabili dezakete eztabaidaren beste aldean dauden ere, beste mundu ikuskera bat bultzatzeko. Panorama hau ikusita, gure ikasleek eta gizarteak irakasleengandik behar dutena ez dut uste denik pantaila bi-tartekari duen teknologia ororen erabilera ezagutzea, baizik eta ikasleak errealitateaz modu kritikoa pentsatzera hurbilduko dituzten inguruak sortzea, euren mundu ikuskera eraikitze harremanak eta eza-gutza sortzera bideraturikoa. ●

Alemania "komunistatik" eskuin muturrera

AXIER LOPEZ

Alemania ekialdeko indar politikoko indartsuena da AfD ultraeskuindarra. Horrela frogatu zen azken hauteskundeetan, Turingian gertatu zenez. Eskuin muturra boterera hurbiltzen ari da, eta, gainera, ekialdetik, Alemaniako Errepublikak Demokratiko ohiatik, Gerra Hotzeko Alemania "komunistatik". Leipzigeiko unibertsitateak egindako ikerketa baten arabera, Saxonia, Saxonia-Anhalt eta Turingiako landerretan, herritar bitik batek "alderdi indartsu" bat nahiko luke, alderdien "demokrazia pluralistaren" alternatiba gisa.

Batzuek gorakada hori lotu nahi izan dute asilo-eskatzailak herrialdera "masiboki" iritsi izanarekin, eta, horrek, herritarren artean, ustez "alemaniar sustraia eta nortasuna galtzeko" eragiten duen "beldurraekin". Horrek ordea, biktima, migratzailea, bere egoera makurraren errudun bihurtzen du. Beste batzuek, Mendebaldeko ikuspegi kapitalistari lotuta, errua biztanleena dela diote, RDA ohiko jendeak oraindik "demokrazia zer den" ikasi ez izanari egozten diote.

Baina klixeeetatik haratago, jendearen egunerokoa moldatzen duten baldintza sozial eta materialak begiratuta agian hobeto ulertu daiteke egoera. AfDk arrakasta izan du batez ere errenta apalenak dituzten langile eta autonomoen artean. 45 eta 59 urte bitarteko gizonek eta langabeek batez beste tekoaren gainetik bozkatzen dute AfD, adibidez.

Oro har, diru-sarrera urriak dituzte edo batez bestekotik gertu daude. Prezioen gorakada orokorraren ondorioz, egoera ekonomikoak okerrera egin du. Dena garestiago dago, eta hori ez da Alemanian bakarrik gertatzen. Elikagaien prezioek, bereziki,

AfDk arrakasta izan du batez ere errenta apalenak dituzten langile eta autonomoen artean

kalte handia eragiten dute etxeko ekonomian. Herri-sektore zabal horietan, inflazioa ari da soldata erreala murrizten, eta lan-hitzar-menak (langile gehienek halakorik ez badute ere) inflazio-tasaren oso atzetik geratzen ari dira. "Kasta politikoa" arbuioa orokorra da, Mendebaldeko herrialde askotan bezala. Ukrainako gerraren ondorio ekonomikoek eta Errusiaren aurkako zigorrak eragin zuzena izan dute soldatapekoen ekonomian. Gainera, sektore pribatuko soldatapekoen gutxiengo batek baino ez du lan egiten enpresa-batzordea duten enpresetan.

Beraz, ez da harriztekoa pertsona asko gero eta pobretuago eta, batez ere, frustratuago egotea perspektiba faltaren aurrean. *Arbeiterstimme* aldizkarian ondo azpimarratu dutenez, "hori are errealagoa da Ekialdeko Alemanian, zeinean pertsona asko dagoen 1990eko hamarkadan gertatutakoak kolpatu zuena, RDA ohiaren industria eskala handian desegin eta kapitalismo modu basatia sarrarazi zenean".

Horren aurrean, eskuin muturrak herritarren xenofobiarekin konektatu eta sustatu du. Migratzaileak, asilo-eskatzailak eta errefuxiatuak gaitz guztien iturri bihurtu dituzte. Eta horren itzalpean ezkutatzeko AfDk, alderdi ultraeskuindar guztiek bezala, politika guztiz neoliberal defendatzen duela, bere boto-emaile gehienek interesen aurkakoa. ●